Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Johtava asiantuntija Maria Hauptmann

Muistio
26.5.2025

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n tekoälyasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 46/2025 vp)

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN VASTAUS TALOUSVALIOKUNNALLE KYBERKESTÄVYYSASETUKSEN SUHTEESTA TEKOÄLYASETUKSEEN

Talousvaliokunnan kuulemisessa 21.5.2025 koskien hallituksen esitystä 46/2025 vp nostettiin esiin kysymys kyberkestävyysasetuksen ((EU) 2024/2847) suhteesta tekoälyasetuksen ((EU) 2024/1689) mukaisiin vaatimuksiin ja sen vaikutuksista tekoälyjärjestelmiä valvoviin markkinavalvontaviranomaisiin.

Kyberkestävyysasetuksen 52 artiklan 14 kohdan mukaan, jos on kyse sen soveltamisalaan kuuluvista digitaalisia elementtejä sisältävistä tuotteista, jotka luokitellaan suuririskisiksi tekoälyjärjestelmiksi tekoälyasetuksen 6 artiklan nojalla, tekoälyasetusta varten nimetyt markkinavalvontaviranomaiset vastaavat myös kyberkestävyysasetuksen nojalla vaadituista markkinavalvontatoimista. Tekoälyasetuksen nojalla nimettyjen markkinavalvontaviranomaisten on tarvittaessa tehtävä yhteistyötä kyberkestävyysasetuksen nojalla nimettyjen markkinavalvontaviranomaisten kanssa ja kyberkestävyysasetuksen 14 artiklan mukaisten raportointivelvoitteiden noudattamisen valvonnan osalta koordinaattoreiksi nimettyjen CSIRT-yksiköiden (Computer Security Incident Response Team) ja ENISA:n (the European Union Agency for Cybersecurity) kanssa. Tekoälyasetuksen nojalla nimettyjen markkinavalvontaviranomaisten on erityisesti ilmoitettava kyberkestävyysasetuksen nojalla nimetyille markkinavalvontaviranomaisille kaikista havainnoista, joilla on merkitystä niiden kyberkestävyysasetuksen täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien hoitamisen kannalta.

Ehdotettavassa eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annetun lain 3 §:ssä säädettäisiin markkinavalvontaviranomaisista, jotka valvovat tekoälyasetuksen 6 artiklan nojalla suuririskisiksi tekoälyjärjestelmiksi luokiteltuja tekoälyjärjestelmiä. Kyseiset markkinavalvontaviranomaiset vastaisivat myös kyberkestävyysasetuksen nojalla vaadituista markkinavalvontatoimista. Kyberkestävyysasetuksen mukaisten vaatimusten valvonta kasvattaisi suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä koskevien markkinavalvontaviranomaisten tehtäviä sekä osaamisvaatimuksia.

Kyberkestävyysasetuksen ja tekoälyasetuksen kyberturvallisuutta koskevien vaatimusten täyttäminen ovat riippuvaisia toisistaan. Kyberkestävyysasetuksen 12 artiklassa säädetään siitä, milloin kyseisen asetuksen soveltamisalaan kuuluva digitaalisia elementtejä sisältävä tuote, joka luokitellaan myös suuririskiseksi tekoälyjärjestelmäksi, katsotaan täyttävän tekoälyasetuksen 15 artiklassa säädetyt kyberturvallisuusvaatimukset. Kyberkestävyysasetuksen ja tekoälyasetuksen vaatimusten valvonnan toteuttaminen saman viranomaisen toimesta voisi mahdollistaa tekoälyjärjestelmän tarjoajan näkökulmasta kevyen valvonnan.

Liikenne- ja viestintäministeriö on 12.4.2024 asettanut säädöshankkeen, jossa valmistellaan kyberkestävyysasetusta täsmentävät ja täydentävät kansalliset säännökset (hankeikkuna: LVM014:00/2024).